

samý okraj silnice asi 9 m široké. Omluvného důvodu, že žalobcův úraz odvrácen býti nemohl ani náležitou opatrností při vedení a ovládání automobilu, žalovaní tedy neprokázali. Co do ocenění podílu Boženy B-ové na škodě, tvrzené žalobcem, poukazují se dovolatelé k důvodům, týkajícím se žalobcova dovolání. Také § 4 automobilového zákona vykládají nižší soudy správně, majíce za to, že okolnost, že žalobce byl hostem těch, kdož automobil na svůj náklad zjednali, nevede k závěru, že v den úrazu šlo o jízdu za plat a v dopravě po živnostensku prvými žalovaným provozované. Tato okolnost stačí k rozřešení sporné otázky.

Čís. 6808.

Výklad služební pragmatiky bankovních úředníků o právní účinnosti výpovědi z důvodu likvidace banky.

(Rozh. ze dne 16. února 1927, Rv I 1291/26.)

Žalobce, zaměstnanec žalované banky, dostal vzhledem k likvidaci banky dne 14. května 1923 výpověď. Žalobě, již se domáhal na žalovanou zaplacení služebních požitků až do konce roku 1923, vyhověl p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e potud, že mu přiznal služební požitky do konce září 1923. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Odvolání nelze přiznati oprávnění. Usnesením odvolacího soudu ze dne 21. ledna 1925, potvrzeným k rekursu obou stran nejvyšším soudem bylo vyřčeno, že žalobci tehdá, když byl v měsících červenci, srpnu a září 1923 ve smyslu §u 43 čís. 3 služebního řádu bez zaměstnání, přináleží v každém případě služební požitky za tuto dobu, že mu však za měsíc říjen, listopad a prosinec 1923 tyto požitky nenáleží v žádném případě, jelikož výpověď, daná mu podle §u 43 čís. 4 služebního řádu proto, že banka vstoupila do likvidace, uplynula v každém případě dne 30. září 1923 a jelikož úředníci při výpovědi z tohoto důvodu podle služebního řádu nemají nároku na další odškodnění. Tímto právním názorem byl soud první stolice, jak přiléhavě sám uvádí, podle §u 511 c. ř. s. vázán a nelze proto v tom, že přiřkl žalobci již jen služné za měsíce červenec, srpen a září 1923, spatřovati rozpor s procesními spisy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvod podle čís. 4 §u 503 c. ř. s. není opodstatněn. Žalobce provádí tento dovolací důvod v podstatě v ten smysl, že, ačkoliv nejvyšší soud v rozhodnutích již vydaných v této sporné věci z 15. dubna 1925 R I 156/25 a Rv 249/25 nevyslovil právního názoru ohledně otázky, za kterou dobu má žalobce požadovati služební požitky, jakož i o tom, zda-li, když výpověď, daná dne 14. května 1923 s působností od 30. června 1923 podle §u 43 čís. 3 služební pragmatiky z důvodu omezení činnosti banky, byla právně účinnou, jest pokládati výpověď též z důvodu likvidace za danou a účinnou, — nižší soudy, vycházejíce z mylného předpokladu, že právní názor, vyjádřený odvolacím soudem v rozhodnutí z 21. ledna 1925 ohledně žalobcových nároků byl dovo-

lacím soudem v citovaných rozhodnutích schválen, nevešly v právní posouzení stavu věci, vytvořeného dodatečným doplněním řízení a že následkem toho také věc nesprávně posoudily a rozhodly. Dovolatel vychází z názoru, že nižší soudy vyslovily, že výpověď, daná 14. května 1923 s působností od 30. června 1923 podle §u 43 čís. 3 služební pragmatiky, tudíž z důvodu omezení působnosti banky, stala se právně účinnou. Pak ale byl prý služební poměr zrušen dnem 30. června 1923 a již jednou zrušený služební poměr nemohl býti vypovězen znova z jiného důvodu, pro likvidaci (§ 43 čís. 4 služební pragmatiky). Přichází-li však v úvahu jen výpověď podle §u 43 čís. 3 služební pragmatiky, je prý, ježto nižší soudy zjistily, že žalobce má více než dvacetiletou započítatelnou služební dobu a že byl až do 31. května 1924 bez zaměstnání, nárok na služební požitky za dobu 12. měsíců, počítajíc ode dne, kdy výpověď byla účinnou, tudíž za dobu od 15. února 1922 do 31. května 1924 oprávněným. K tomu jest podotknouti toto: Jest ovšem správně, že v rozhodnutích dovolac. soudu z 15. dubna 1925 č. j. R I 156/25 a Rv I 249/25 nebyl vysloven právní názor o tom, za kterou dobu patří žalobci služební požitky, a nemůže tudíž také právní názor, vyslovený v rozhodnutí odvolacího soudu z 21. ledna 1925, podle něhož žalobci, byl-li v měsících červnu, srpnu a září 1923 ve smyslu §u 43 čís. 3 služební pragmatiky bez zaměstnání, v každém případě patří služební požitky za tuto dobu, že mu však v žádném případě nepatří tyto služební požitky za měsíce říjen, listopad a prosinec 1923, poněvadž výpověď, daná mu podle §u 43 čís. 4 služební pragmatiky v důsledku likvidace banky za všech okolností uplynula dnem 30. září 1923 a úředníkům při výpovědi, dané z tohoto podnětu, podle služební pragmatiky nepřísluší další odškodnění, pokládán býti již proto za schválený dovolacím soudem a nižší soudy vízící, že tento právní názor vyslovující usnesení odvolacího soudu, jímž zrušen rozsudek prvního soudu, bylo potvrzeno. Dovolací soud ve svých rozhodnutích z 15. dubna 1925 č. j. R I 156/25 a Rv I 249/25 pouze vyslovil, že je správný předpoklad odvolac. soudu, podle něhož jest služební poměr žalobcův a jeho žalobou uplatněný nárok posuzovati podle platné kolektivní smlouvy, dále že odvolací soud správně položil počátek likvidace společnosti do okamžiku usnesení valné hromady akcionářů (čl. 242 obch. zák.), že správně vyložil ustanovení §u 43 služ. pragmatiky a p o k u d t o výpověď podle §u 43 čís. 3 služební pragmatiky připouští, také správně vypočítal služební dobu žalobcovu, konečně, že v případě likvidace výpovědní lhůta nemá počítati běžeti teprve od okamžiku, kdy byla likvidace po zákonu potvrzena. Jen v tomto rozsahu může se tudíž mluvit o rozhodnutí nejvyššího soudu, nižší soudy vízícím. Ve věci samé, tudíž ohledně otázky, které nároky vyplynuly pro žalobce ze skutečnosti výpovědi a z okolnosti, že jeho služební poměr jest posuzovati podle kolektivní smlouvy, dovolací soud výslovně odmítl rozhodnouti. Z mylného pojetí odvolacího soudu neplyne však to, co z toho dovolatel dovozuje, totiž že právní názor, vyslovený odvolacím soudem již v jeho rozhodnutí z 21. ledna 1925 a zachovaný v rozhodnutí, nyní napadeném, musí býti proto bezpodmínečně pochybeným, poněvadž nedbal nových, po doplnění řízení najevo vyšlých okolností a odvolává se na rozhodnutí dovolacího soudu nevešel znova

v právní posouzení věci. Odvolací soud odůvodnil ve svém usnesení z 21. ledna 1925 právní názor tam vyslovený a jest proto pouze zkoumati, zda-li toto právní posouzení, zachované v napadeném rozsudku, obстоjí podle nynějšího stavu spisů. Při tom jest především dbáti toho, že odvolací soud nevyslovil, že výpověď, daná dne 14. května 1923 s působností od 30. června 1923 podle §u 43 čís. 3 služební pragmatiky, se stala právně účinnou, a že tudíž služební poměr žalobcův byl zrušen dnem 30. června 1923. Žalobce to také ve sporu sám popřel. Odvolací soud ve svém rozhodnutí pouze dovodil, že výpověď, daná dne 14. května 1923 z důvodu likvidace, nemohla sice projevit svou účinnost se lhůtou od 30. června 1923, ale zajisté se lhůtou ke dni 30. z á ř í 1923, poněvadž usnesení o likvidaci banky stalo se teprve 30. června 1923, a že tudíž měl by žalobce, kdyby přicházel v úvahu p o u z e předpis §u 43 čís. 4 služební pragmatiky, podle §u 29 zák. o obchodních pomocnících ještě nárok na požitky, připadající mu za měsíce červenec, srpen a září 1923, pokud nepřesahují 24.000 Kč. Odvolací soud zabývá se pak, ale jen poněvadž žalovaná opřela své právo, vypověděti služební poměr žalobcův podle zákona, t é ž o předpis §u 43 čís. 3 služební pragmatiky, také otázkou, které nároky by příslušely žalobci také podle tohoto předpisu. Poněvadž v tomto směru byly významny jak trvání služební doby tak i nezaměstnanost žalobcova, nařídil doplnění řízení. Na otázku, zda-li výpověď daná dne 14. května 1923 z důvodu likvidace banky byla účinnou dnem 30. září 1923, odvolací soud tudíž odpověděl kladně, a to právem, poněvadž byla také podle usnesení z 30. června 1923, jímž byla usnesena likvidace, ponechána v platnosti. Stala-li se ale výpověď podle §u 43 čís. 4 služební pragmatiky právně účinnou se lhůtou od 30. září, odpadá nutnost, zabývatí se otázkou, jaký účinek by měla výpověď ve smyslu §u 43 čís. 3 služební pragmatiky, jaké nároky by byl žalobce oprávněn z takové výpovědi vyvozovati a za jakých předpokladů. Že v případě právně účinné výpovědi z důvodu likvidace banky (§ 43 čís. 4 služební pragmatiky) nemají místa ustanovení §u 43 čís. 3 služební pragmatiky, vysvětá z úvahy, že každá likvidace musí mítí v zápětí omezení působnosti podniku, tudíž zvláštní ustanovení o možnosti a následcích výpovědi pro případ likvidace by bylo zcela zbytečným; § 43 čís. 3 služební pragmatiky má na mysli ten případ, že podnik při zachování svého stavu a své působnosti tuto omezí, kdežto § 43 čís. 4 služební pragmatiky upravuje zvláštní případ, když se následkem likvidace neb úpadku působnost podniku skončí. Ježto v případě likvidace banky nepřisluší úředníkům při výpovědi, dané z tohoto podnětu dle služební pragmatiky další odškodnění, má žalobce nárok na služební požitky pouze za dobu až do zrušení služebního poměru, a poněvadž tento byl zrušen dnem 30. září 1923, nemá nároku na služební požitky po této době.

Čís. 6809.

Jde o samostatný závazek, nikoliv o rukojemství, zavázala-li se třetí osoba, že nahradí zaměstnavateli veškerou škodu, již mu zaměstnanec způsobí.

(Rozh. ze dne 16. února 1927, Rv I 1615/26.)